

можливе лише за участі керманіча. Для ефективного виходу з конфліктної ситуації керівник має вирізнятися такими показниками, як от: неупередженість, об'єктивність, вміння прорахувати розвиток подій на декілька кроків вперед, приймати непопулярні рішення, при цьому, бути безумовним авторитетом для свого колективу. У той час, для заступників принципово володіти вмінням владнати свої амбіційні прояви та не переносити особистісні конфлікти у площину професійних, навіть якщо керівник обрав іншу точку зору.

#### ***Список використаних джерел***

1. Конфліктологія: навч. посібник / за заг. ред. Л.І. Казміренко. К. : НАВС, 2015. 162 с.
2. Климентьева О. С. (2016). Класифікація професійних конфліктів у діяльності працівників органів внутрішніх справ. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/229047741.pdf>.
3. Никончук В. М. Роль та дії керівника в процесі розвитку конфлікту. *Інноваційна економіка*. 2013. 9 (47). С. 122–126.

***Тищенко Олена Іванівна,***

доцент кафедри юридичної психології  
Національної академії внутрішніх справ,  
кандидат педагогічних наук, доцент

### **ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ ЗДОРОВ'Я» В УМОВАХ НАВЧАННЯ У ВНЗ МВС УКРАЇНИ**

Сучасна українська держава задекларувала чітке прагнення рухатися в напрямі європейських цінностей і стандартів громадянського суспільства[2, с.3]. До стандартів суспільства відноситься збереження громадського здоров'я у державі.

Сьогодення потребує визначення особистості громадянина як складної системи, у якій інтегровано різноманітні психічні якості які формуються під впливом соціальних факторів, умовах здійснення діяльності та спілкування.

Особистість – суб'єкт пізнання, активний учасник суспільного розвитку, правових відносин. Важливими ознаками особистості є наявність місце та діяльність у суспільстві.

Психічні властивості особистості існують у системі суспільних відносин. Людина розглядається на цьому рівні як суспільна істота . І, відповідно, тут на першому плані постає питання впливу соціуму на здоров'я особистості. Психічне здоров'я зазнає впливу із боку різних соціальних зв'язків, у тому числі родини, спілкування з друзями й

родичами, роботи, дозвілля, релігійних та інших організацій. Наслідки цих впливів можуть носити як позитивний, так і негативний характер. Лише люди зі здоровою психікою звичайно почують себе активними учасниками в соціальній системі. Вихована занедбаність і несприятливі умови навколишнього середовища стають причиною різних форм не правової та нездорової поведінки людини в суспільстві[3, с.143].

Політико-правова соціалізація – це формування й розвиток індивідуальної правової свідомості та політичної культури людини [2, с.12]. У психологічній літературі значну увагу приділено здоров'ю особистості.

Зокрема, загальновідомими з цієї тематики є праці К.Г. Юнга, Д. Кейрси, А.Маслоу. Засновник гуманістичної психології К. Роджерс вважав людину здоровою, якщо вона довіряє своєму організмові та, як важливе джерело інформації, використовує свої відчуття, почуття й думки.

Вчений К. Херцліх виділила три способи розуміння здоров'я, що функціонують у свідомості: 1) здоров'я у вакуумі, що ототожнюється з відсутністю хвороби; 2) резерви здоров'я, які розуміються як органічно-біологічні ресурси, капітал імунітету та вітальної енергії, який може зменшуватись або зникати залежно від способу життя людини; 3) здоров'я як рівновага, що ототожнюється з уміннями людини втримувати життєву рівновагу й почуття здатності зробити те, до чого вона прагне[4, с.154].

Один із засновників валеології Т.Ф.Ақбашев називав здоров'я характеристикою запасу життєвих сил людини, що задається природою і реалізується або не реалізується людиною. В. П. Петренко запропонував розуміти здоров'я як стан рівноваги, балансу між адаптаційними можливостями людини та постійно мінливими умовами середовища.Вчений І.Гундаров пропонував визначення здоров'я, як форми життєдіяльності, яка забезпечує необхідну якість життя і достатню її тривалість. впливає, здоров'я одне [1, с.56].

Вчений Афанасьєва Н. серед критеріїв здоров'я виділяє:самопочуття (почуваюся добре, лікар не виявляє хвороби); рівновагу (спокій, самоконтроль, здатність дати собі раду та подолати перешкоди); функціональний критерій (можливість виконання сімейних і професійних обов'язків); критерій продуктивного життя (можливість власного розвитку та використання його для себе й інших [1, с 67].

У формуванні світогляду збереження, зміцнення і відновлення фізичного, психічного і соціального здоров'я особистості велике

значення має освітній процес. Вивчення дисципліни «Психологія здоров'я» в умовах навчання у ВНЗ МВС України сприяє свідомому відношенню студентів до власного здоров'я.

Дисципліни «Психологія здоров'я» охоплює теми: Психологія здоров'я як наука; Рівні та фактори здоров'я; Фізичне здоров'я людини; Соціальне здоров'я людини; Психічне здоров'я людини; Психологія професійного здоров'я.

Вивчення дисципліни «Психологія здоров'я» доцільно будувати на принципах: науковості (навчальний матеріал, який пропонується майбутнім фахівцям, повинен ґрунтуватися на науковому фактичному матеріалі); доступності (навчальний матеріал має бути адаптований до сприймання, логічно структурований); наочності (інформацію, яка подається, доцільно супроводжувати демонстрацією наочного матеріалу, проведенням дослідів, прикладами з життя, літературних джерел.); системності (нові знання повинні базуватися на загальних знаннях, які вже набувалися раніше, сприяти формуванню у майбутніх фахівців понять щодо фізичної, психічної та соціальної сфер здоров'я); урахування індивідуальних особливостей особистості (обов'язково враховувати індивідуальні можливості особистості); активності особистості (теоретичні знання доцільно закріплювати в практичній діяльності, створивши умови для самостійного пошуку фактичного матеріалу щодо формування складових здоров'я).

Метою викладання навчальної дисципліни «Психології здоров'я» є формування значення психології здоров'я у вивченні чинників здоров'я, а також засобів і методів його збереження, зміцнення і розвитку.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психології здоров'я» є: володіти знаннями щодо психологічних чинників формування здорового способу життя.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен знати: історію світової і вітчизняної психології здоров'я, її сучасний стан в Україні та перспективи подальшого розвитку; методи дослідження щодо психології здоров'я; сучасні психологічні теорії стресу, психологічні аспекти реабілітаційного підходу в медицині; актуальні проблеми клінічної психології, залежність здоров'я людини від способу її життя, стану навколишнього середовища, стану медицини, а також що є не менше важливим від самого ставлення людини до свого здоров'я, медицини і взагалі до усіх факторів які впливають на здоров'я;

Після вивчення дисципліни студенти зможуть володіти методами психопрофілактики, психокорекції та реабілітації,

розробляти програми мотивації здорового способу життя, психологічні тренінги в рамках програм мотивації здорового способу життя [5, с.26].

Найважливішим є те, що держава повинна розуміти значущість процесу накопичення громадянами специфічних соціальних знань у процесі отримання освіти щодо здорового способу життя та використання отриманих знань у майбутній професійній діяльності.

#### ***Список використаних джерел***

1. Афанасьєва Н.Є. Основи психогієни та психопрофілактики: навч. пос. Х.: НУЦЗУ, 2016. - 91 с.

2. Чорней В.В., Кудерміна О.І. Дефекти політико-правової свідомості сучасної молоді //Юридична психологія.-2015. - № 1. - С. 3-13. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/urpp\\_2015\\_1\\_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/urpp_2015_1_3)

3. Маслов Р.В. Формування свідомого ставлення до власного здоров'я у майбутніх фахівців з фізичної реабілітації ssn Online: 2312-5829. Освітологічний дискурс, 2015, № 4 (12).

<https://core.ac.uk/download/pdf/268481388.pdf>

4. Жданова І.В. Професійне здоров'я правоохоронців як предмет наукового дослідження // Право і безпека. №4. Харків : ХНУВС, 2015. С.150-155.

5. Устав (Конституція) Всесвітньої організації охорони здоров'я. ВООЗ: сайт. 2006 Електронний ресурс. Режим доступу: URL: [http://www.who.int/governance/eb/who\\_constitution\\_ru.pdf](http://www.who.int/governance/eb/who_constitution_ru.pdf)

***Малюк Василь Васильович,***

здобувач Харківського національного  
університету внутрішніх справ

### **ФАКТОРИ, ЯКІ НЕГАТИВНО ВПЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННИМИ СПІЛЬНОТАМ**

Законом України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за злочини, вчинені злочинною спільнотою» від 4 червня 2020 р. № 671-ІХ. було криміналізовано дії осіб, які організують діяльність злочинних спільнот, керують нею і, взагалі, створюють та підтримують «інфраструктуру» злочинного світу. Але створення відповідного правового інструменту - це тільки перший крок. Наступним кроком в Україні повинно стати ефективне використання цього правового інструменту вітчизняними правоохоронними органами. Оскільки відповідна практика відсутня,